

Paggamit sa mga Pungwayon

Sulayi ug Kat-oni

Ang pagtuon og gamit sa mga pulong nga kanus-a, asa, gi-unsá ug kapila ang maayong praktison aron mahibaloan ang paggamit sa mga pungwayon/adverb.

Direksiyon: Kumpletaha ang pahayag pinaagi sa pagsulat sa insakto nga pulong diha sa gibadlisan. Pilia kung kini: **Kanus-a**, **Asa**, **Gi-unsá** ug **Kapila**. Isulat ang tubag sa papel.

1. Kahibalo ka kung _____ nako makita ang eraser?
2. _____ nimo paghimo ang lamian nga suman?
3. _____ ang birthday ni Jesus Christ?
4. _____ ka moinom og tubig kada adlaw?
5. _____ magsugod ang klase?

Pagpalambo sa Kahibalo

Una nga Buluhaton

(Pag-ila sa Pungwayon sa Panahon ug Pungwayon sa Lugar)

A.Direksiyon: Basaha ang mubong istorya ug obserbahi ang mga gilinyahang mga pulong.

Ang Pagpananom sa Likod-Balay

Adlaw nga Sabado, sayo nimata si Nanay Yasmin. Dali-dali niyang gipukaw ang iyang mga anak nga sila Migoy ug Mimi. Mangadto na sila sa likod-balay aron atimanon ang mga tanom nila nga utanon. Taod-taod,

maabtikon nga nisunod si Tatay Caloy. Paspas niyang gihambukan ang mga tanom. Gi-**harvest** ni Migoy ang mga talong ug kamatis. Madasigon nga gibuboan ni Mimi ang ubang mga utanon. Kanunay niya kini gihimo aron paspas mutubo ang mga tanom.

Gipupo ni Nanay Yasmin ang mga ampalaya nga nagbitay sa kawayan. Malipayon ang pamilya sa ilang gibuhay. Kasagaran silang makita nga nagtinabangay sa pag-atiman sa mga tanom sa likod-balay. Pag-abot sa alas onse, ila nang gi-undangan ang trabaho aron maghikay sa paniudto didto sa balay. Ugma nasad nila ipadayon ang pag-atiman sa ilang mga tanom sa likod-balay.

Direksiyon: Tubaga ang mga pangutana. Isulat ang letra sa insaktong tubag sa imong papel.

1. Kanus-a nga sayo nimata si Nanay Yasmin?
A. Hwebes C. Sabado
B. Biyernes D. Dominggo
2. Asa nangadto ang tibuok pamilya?
A. sa baybay C. sa kalsada
B. sa bukid D. sa likod-balay
3. Kanus-a nila gi-undangan ang pag-atiman sa mga tanom?
A. pag-abot sa alas dyes C. pag-abot sa ala una
B. pag-abot sa alas onse D. pag-abot sa alas tres
4. Asa sila mupadulong paghuman og atiman sa mga tanom?

- A. sa balay C. sa simbahan
- B. sa eskuylahan D. sa tindahan

5. Kanus-a nila ipadayon ang ilang pagpananom?

- A. karon C. unya
- B. ugma D. taod-taod

B. Direksiyon: Isulat sa papel ang tsek (✓) kung ang gigamit nga pungwayon, **pungwayon sa panahon** (*adverb of time*) ug duha ka tsek (✓✓) kung kini **pungwayon sa lugar** (*adverb of place*).

1. Moabot ang akong tita sa Lunes.
2. Moadto si Lilia sa eskuylahan aron kuhaon iyang kard.
3. Mopalit si Nilo sa bag-ong sapatos sa tindahan.
4. Mananom si lolo sa mga utanon ugma sa buntag.
5. Malipayon nga nangaligo ang mga bata.

Ikaduha nga Buluhaton

(Pag-ila sa Pungwayon sa Pamaagi ug Pungwayon sa Kasubsob)

Balikan nato ang estorya nga imong nabasa nga "Ang Pagpananom sa Likod-Balay".

A. Direksiyon: Isulat ang letra sa ensaktong tubag sa imong papel.

1. Gi-unsa ni Nanay Yasmin pagpukaw ang mga bata?

A. dali-dali	C. luya
B. hinay	D. suko

2. Kapila gihimo ni Mimi ang pagpamubo arun paspas ang tubo sa mga tanom?

A. kanunay	C. kada semana
B. kada bulan	D. kada tuig

3. Gi-unsa pagsunod ni tatay Caloy didto sa likod-balay?

A. malaumon	C. masupakon
B. maabtikon	D. masulob-on

4. Kapila makita ang magpamilya nga nagtinabangay sa likod-balay?

A. kada bulan	C. kada semana
B. kada hapon	D. kasagaran

5. Gi-unsa paghambok ni Tatay Caloy ang mga pananom?

A. abtik	C. luya
B. hinay	D. paspas

B. Direksiyon: Basaha ang mga pahayag. Idrowing sa papel ang malipayon nga nawong 😊 kung ang gigamit nga pungwayon diha sa pahayag, **pungwayon sa pamaagi** (adverb of manner) ug kasing kasing ❤️ kung kini **pungwayon sa kasubsob** (adverb of frequency).

_____ 1. Maabtikon niyang gikuha ang baso.

_____ 2. Dili pirmi magkinitaay ang maghigalaay tungod sa kalay-on sa ilang lugar.

_____ 3. Naninguha sa pagpangita sa ilang pagkaon si tatay aron dili magutom.

_____ 4. Kanunay nga naga-adto sa simbahan si Loida aron iampo ang iyang masakiton nga lola.

_____ 5. Kada adlaw manglimpyo sa ilang klasrum ang mga bata.

Ikatulo nga Buluhaton

A. Direksiyon: Pilia ang tubag sa mga pangutana sa mga pulong nga anaa sulod sa kahon. Ilha dayon ang imong tubag kung kini: **Panahon** (Time), **Lugar** (Place), **Pamaagi** (Manner) o **Kasubsob** (Frequency). Isulat sa laing papel ang imong tubag.

Camiguin	Agosto 8, 2013	maabtik
katolo sa isa ka adlaw		sa kwarto

1. Asa ka nagpuyo?

_____ - _____

2. Gi-unsa nimo pagtabang imong nanay?

_____ - _____

3. Kanus-a man ang imong birthday?

_____ - _____

4. Kapila kinahanglan manghugas sa kamot?

_____ - _____

5. Asa ta dapit matulog?

_____ - _____

B. Direksiyon: Pilia ang saktong pungwayon para makumpleto ang mga pahayag. Isulat ang letra sa ensaktong tubag sa imong papel.

1. _____ nga nisulti sa maayong balita si Lisa.

A. Mahadlokon

B. Malipayon

C. Maluyahon

D. Masulob-on

2. _____ sila mag-star gazing.

A. Kada buntag

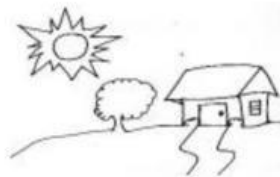
C. Kada hapon

B. Kada gabii

D. Kada udto

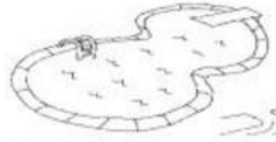

3. Nanglaba kami sa _____ kay walay tubig sa gripo.

A. dagat

C. pool

B. kanal

D. sapa

4. _____ ta maniudto.

A. alas dose

C. alas singko

B. alas seis

D. alas tres

5. Nipadulong sa _____ ang mga bata aron manghugas sa kamot.

A. hardin

C. kanal

B. kalsada

D. lababo

Ika-upat nga Buluhaton

A. Direksiyon: Pilia ang ensaktong tubag ug isulat kini sa imong papel.

1. (Nablangko, Nalipay, Nagkatawa) nga nagtan-aw si Dina sa balita mahitungod sa trahedya.
2. Nagsaulog kita sa Bag-ong Tuig kada (Disyembre 1, Enero 1, Pebrero 1).
3. Nananom ang magtiayon sa (baybay, bukid, tulay).
4. (Kasagaran, Pirmi, Usahay) si Dindo magsuot og mask arun malikayan ang *virus*.
5. (Madudahon, Mainantoson, Mapinanggaon) nga gigakos sa inahan ang iyang gamay nga bata.

Pagtantiya

Direksiyon: Basaha ang mga pahayag. Isulat ang mga pungwayon ug ilha kung kini ba **Pungwayon sa Panahon** (*Adverb of Time*), **Pungwayon sa Lugar** (*Adverb of Place*), **Pungwayon sa Pamaagi** (*Adverb of Manner*), **Pungwayon sa Kasubsob** (*Adverb of Frequency*). Isulat ang tubag sa papel.

1. Yano nga gisulat ni Clara ang mensahe para sa iyang ate.

2. Sunod pa adlaw ang kapistahan sa baryo.

3. Manguli kami sa Bukidnon inig human sa *lockdown*.

4. Kada gabii paimnon ni mama sa gatas si beybi.

5. Nakita namo ang lain-laing klase sa isda sulod sa dakong *aquarium*.
